

สรุปไทย ใช้สอบ

By ครูต้น

วีระชาติ ศิริไกรวัฒนาวงศ์

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ได้ปรับปรุงเนื้อหาใหม่โดยรวบรวมเนื้อหาจากหนังสือสองเล่ม คือ ภาษาไทย สไตล์ครูต้น และ เคล็ดวิชาภาษาไทย มาไว้ด้วยกัน เพื่อให้นักเรียนและผู้สนใจสามารถเรียนรู้แนวทางการทำข้อสอบได้อย่างละเอียด สามารถปรับใช้กับการทำข้อสอบภาษาไทยทุกเรื่อง ทั้งยังเพิ่มแนวทางการทำข้อสอบ GAT เชื่อมโยง เนื้อหาบางส่วนจะมีQR Code ไว้ให้เพื่อศึกษาเพิ่มเติมจากเว็บไซต์และ Youtube เพื่อให้ค้นคว้าได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

ครูหวังว่านักเรียนที่ซื้อหนังสือเล่มนี้ไปอ่านเพื่อใช้เป็นคู่มือเตรียมสอบทุกสนามจะได้รับประโยชน์เป็นอย่างยิ่งเพราะครูตั้งใจทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาสำหรับนักเรียนที่รักทุกคน

สำหรับครูอาจารย์ที่อยากได้เทคนิคการสอน ก็สามารถศึกษาได้จากหนังสือเล่มนี้เช่นกัน เพราะมีขั้นตอนการอธิบายไว้อย่างละเอียด แต่ถ้าหากพบข้อผิดพลาดหรือข้อสงสัยใดๆก็สามารถสอบถามและแนะนำติชมได้ตามข้อมูลที่แจ้งไว้ในประวัติผู้เขียน

ท้ายที่สุดนี้ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ณ โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่(โดยเฉพาะภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์)ที่ได้เป็นต้นแบบสำหรับการสอนพิเศษและรวบรวมเนื้อหาจนสำเร็จเป็นรูปเล่มได้สมดังที่ตั้งใจไว้เป็นเวลานานแสนนาน

อันประโยชน์ใดที่จะเกิดจากหนังสือเล่มนี้ ขอยกให้แด่บุพการี คณาจารย์ทุกท่าน กัลยาณมิตรทางวิชาการ และเพื่อนๆพี่ๆน้องๆไทยกัมปนาททุกคน ตลอดจนถึงคนอื่นๆผู้เป็นกำลังสำคัญที่ทำให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จขึ้นมาได้ เช่น เพื่อนพี่น้อง ทีมติวเตอร์ทั้งหลาย และท่านอื่นๆที่มิได้เอ่ยนาม ตลอดจนคณาจารย์ที่มิได้สอนแต่เป็นต้นแบบให้แก่ข้าพเจ้าจนกลายเป็น “ครูต้น”ได้จนถึงทุกวันนี้

ครูต้น

(วีระชาติ ศิริไกรวัฒนาวงศ์)

กันยายน 2564

ขอขอบพระคุณและขอบคุณ

ผศ.ดร.ธเนศ เวศร์ภาดา ที่เมตตาให้นำเนื้อหาเรื่องสำนวนไทยมาลงในหนังสือเล่มนี้

นายธีระนันท์ ปัญญาผัด นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เจ้าของคลิปวิดีโอ จาก Youtube ทุกท่าน

คนออกแบบปกและภาพประกอบหนังสือนี้ทุกคน

www.autodraw.com

สารบัญ

คำนำ	
สรุปแนวการทำข้อสอบวิชาภาษาไทย	1
เสียงในภาษา	9
จำนวนเสียงวรรณยุกต์ที่ผันได้ในไตรยางศ์	15
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องเสียงในภาษา	18
คำครุ ลหุ	25
พยางค์และโครงสร้างคำ(พยางค์)	25
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องพยางค์ และโครงสร้างคำ	26
การอ่านและการสะกดคำ	29
หลักจำคำที่มักเขียนผิด	31
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องการอ่านและการสะกดคำ	33
อักษรที่ไม่อ่านออกเสียง	34
คำไทยและคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ(คำยืม)	35
แบบท่องจำพยัญชนะวรรค	36
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องคำไทยและคำยืม	38
คำและการสร้างคำ	41
แบบท่องจำคำประสม	42
แบบท่องจำสระสนธิ	46
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องการสร้างคำ	49
ความหมายของถ้อยคำ	57
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องความหมายของคำ	64
สำนวนไทย	68
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องการใช้คำและสำนวน	80
การใช้พจนานุกรม	81
การเขียนบรรณานุกรม	82
คำไทย 7 ชนิด	84
ลักษณนามที่สำคัญ	86
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องคำไทย 7 ชนิด	88
ประโยค	92
คำเชื่อมประโยคชนิดต่างๆ	94
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องประโยค	95

ประโยคกำกวมและเทคนิคการทำข้อสอบ 106
ประโยคฟุ่มเฟือยและเทคนิคการทำข้อสอบ 108
ประโยคสำนวนต่างประเทศและเทคนิคการทำข้อสอบ 109
การเรียงลำดับข้อความและเทคนิคการทำข้อสอบ 112
ธรรมชาติของภาษา 116
ความคิดกับภาษา 118
ประเภททรรศนะ 119
กลวิธีการโน้มน้าวใจ 123
การโต้แย้งและเทคนิคการทำข้อสอบ 125
ภาษาที่ใช้ในกิจกรรมการประชุม 126
ระดับภาษา 129
ข้อแตกต่างระหว่างภาษาพูดกับภาษาเขียน 130
ราชาศัพท์ 133
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องราชาศัพท์ 138
การเขียนเรียงความและเทคนิคการทำข้อสอบ 142
โวหารที่ใช้ในการเขียนร้อยแก้ว ร้อยกรอง 142
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องลักษณะคำประพันธ์ 147
โวหารภาพพจน์ 155
การพิจารณาวรรณกรรม (คุณค่าด้านวรรณศิลป์/ด้านสังคม) 156
เคล็ดการแต่งคำประพันธ์ 158
น้ำเสียงในคำประพันธ์ 159
เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องความงามทางวรรณศิลป์ 161
ค่านิยม ความเชื่อและภาพสะท้อนสังคม 169
การอ่านจับใจความสำคัญ 171
รายชื่อวรรณกรรมช่วงชั้นที่ 4 184
สรุปวรรณกรรมช่วงชั้นที่ 4 184
เฉลยข้อสอบในเล่ม 216
บรรณานุกรม 225
ภาคผนวก ก เครื่องหมายวรรคตอน 226
ภาคผนวก ข รางวัลซีไรต์ 227
ภาคผนวก ค คำไวพจน์ 229
ภาคผนวก ง จำนวนคำและการแบ่งวรรคของฉันท์ประเภทต่างๆ 230
ภาคผนวก จ ภูมิศาสตร์ไตรภูมิพระร่วง 231

ภาคผนวก ฉ การนับเลขในวรรณกรรม 233
ภาคผนวก ช เกร็ดความรู้จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย 233
ภาคผนวก ญ ตัวละครในวรรณคดี 235
ภาคผนวก ฎ ลำดับราชวงศ์ในรัชกาลที่ 10 238
เคล็ดลับความสำเร็จในการเตรียมตัวสอบ 239
คำเชื่อมสำหรับทำข้อสอบGAT 241
คาถาเดาข้อสอบ 242
ประวัติผู้แต่ง 243

คาถามงกุฎพระเจ้า : ท่องก่อนอ่านหนังสือ หรือระหว่างทำสมาธิ ปัญญาแจ่มใส

อิติปิโส วิเสเสอิ อิเสเส พุทธะนาเมอิ อิเมนา พุทธะตังโสอิ อิโสตัง พุทธะปิติอิ

คาถาเรียนเก่ง : ท่องเป็นประจำ หรือเสกอาหารกิน ปัญญาดี

ระโชหะระณัง ระชังหะระติ

คาถาบูชาพระพิฆเนศ : เทพเจ้าแห่งความสำเร็จและชนะอุปสรรค

โอม ศรี คเณศายะนะมะ สวัสติ ชะยะ ลาภะ ฤทธิ ประสิทธิเม

พระคาถาบูชาพระสุนทรีวาณี : เทพแห่งความสำเร็จ และความจำ

มุนินทะ วะทะนัมพุชะ คัพภะ สัมภะวะ สุนทะรี ปาณีนัง สะระณัง วาณี มัยหัง ปิณะยะตัง มะนัง.

พิมพ์ครั้งที่ 3 กันยายน 2564(ฉบับปรับปรุงเรื่องประโยค)
ชื่อหนังสือ สรุปไทยใช้สอบ
ISBN 978-616-440-062-7
ผู้เขียน วีระชาติ ศิริไกรวัฒนาวงศ์(ครูต้น)
จำนวนพิมพ์ 100 เล่ม
พิมพ์ที่ ธนภณ การพิมพ์ 193/341 ม.4 ต.แม่เหียะ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
โทร. 08-4176-0500 (Tanaponprinting@gmail.com)
ราคา 225 บาท

“ศิษย์มีครู เหมือนงูมีพิษ”

www.sirivi.com

สรุปแนวการทำข้อสอบวิชาภาษาไทย

1.เรื่องเสียงในภาษา

1. ถ้าโจทย์ถามหาเสียงพยัญชนะต้น ให้ทำคำหรือประโยคนั้นเป็นอักษรย่อ

หลักจำ-ถาม พ.ต้น(เสียงพยัญชนะต้น) ค้นอักษรย่อ(พ่อจะไปไหน- พ จ ป น)

ถ้ามีอักษรสูงให้นับรวมกับต่ำคู่(เช่น ส-ซ ถือเป็นเสียง /ซ/)**หลักจำ- ถ้าโจทย์ไม่นับเสียงซ้ำ สูงกับต่ำ(คู่)คือเสียงเดียวกัน**

ถ้าถามหาเสียงพยัญชนะต้นเฉยๆให้นับทุกคำ ถามหาเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวให้ตัดควบกล้ำ(ควบแท้) ห-นำ ให้นับตัวที่ 2 (หมู-ม) ควบไม่แท้ถือเป็นเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว(จริง–จ)

ถ้าถามหาควบแท้ที่ไม่มีในภาษาไทยแต่เดิม(ควบแท้ที่มาจากภาษาอื่น)ให้จำว่า ดรีม บลู ฟลู ฟรี บรา ทรา

ควบแท้ให้สังเกตเสียงระหว่างคำของคำสมาสด้วย เช่น มิ**ตร**ภาพ จั**กร**วาล และคำที่มี ฤ เช่น **พฤ**กษ์

ถ้าถามหาตัวอักษร เช่น ข้อใดมีอักษรสูงมากที่สุด แบบนี้ให้นับอักษรสูงทุกตัวที่เห็น ไม่ว่าจะเป็นพยัญชนะต้น หรือตัวสะกด เช่น ผมหาความสุข ก็จะมีอักษร ผ ห ส ข แต่ถ้าถามหาพยัญชนะต้น ก็ตัดตัวสะกดออกไป อักษรนำต้องเอามาทั้ง 2 ตัว เช่น พ่อจะไปไหน- พ จ ป หน(คำนี้ถือว่าพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง)

2. โจทย์ถามเกี่ยวกับเสียงสระในข้อสอบให้เอาเสียงอ่านเป็นหลัก อย่าดูแต่รูป โดยเฉพาะ อำ ไอ ใอ เอา มีทั้งเสียงสั้นและเสียงยาว(น้ำ-เสียงยาว จำ-เสียงสั้น ใจ-เสียงสั้น ได้-เสียงยาว) และสระเสียงยาวบางคำออกเสียงสั้น(ท่าน,อีสาน,น่อง,แต่ง,เด่น,แรด)

เรื่องเสียงสระก็มี 2 แบบ คือสระเดี่ยว กับสระประสม(ผสม/เลื่อน) สระอำ ไอ ใอ เอา ถือเป็นสระอะ และมีตัวสะกด(ม ย ว)

สระเดี่ยวมีวิธีจำ9คำ(นี่คือตูดเกย์เคยโดนแต่ว่าชอบ)สระประสม3คำ(เมียเบื่อผัว)เสียงสระแยกให้ออกว่าโจทย์ถามรูปสระหรือเสียงสระเพราะสระบางรูป(เอ แอ ออ)เมื่อใส่วรรณยุกต์เข้าไปจะกลายเป็นเสียงสั้น

3. เสียงวรรณยุกต์อาจถามเป็นวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ(โท จัตวา)หรือวรรณยุกต์ระดับ(สามัญ เอก ตรี)

ถ้าถามว่ารูปวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียง ให้ดูเฉพาะคำที่มีวรรณยุกต์(ไม้เอก ไม้โท)และใช้พยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ เพราะคำที่อักษรต่ำเป็นพยัญชนะต้น หากมีรูปวรรณยุกต์ เสียงวรรณยุกต์จะเกินรูปไป1เสียง เช่น ค่า ใช้ไม้เอก แต่เสียงโท ว้าย ใช้ไม้โท แต่เสียงตรี

เสียงวรรณยุกต์ถ้ามีรูปวรรณยุกต์ก็ไม่ต้องคิดมาก เพราะถ้ามันไม่ใช่เสียงนั้น ก็เสียงเกินไป 1เสียง (อักษรสูง/กลางเป็นพยัญชนะต้น เสียงวรรณยุกต์ตามรูป อักษรต่ำเป็นพยัญชนะต้น เสียงวรรณยุกต์เกินรูป-ข้าว กล้า-เสียงโท ค้า-เสียงตรี) คำตายไม่มีสิทธิ์เป็นเสียงสามัญและจัตวา(ในภาษาไทยมาตรฐาน)

ควรฝึกการผันวรรณยุกต์โดยการสังเกตจากรูปวรรณยุกต์(อักษรสูง/อักษรกลาง เสียงตามรูปวรรณยุกต์ อักษรต่ำเสียงเกินรูปวรรณยุกต์)

2. คำ พยางค์ การสร้างคำและโครงสร้างคำ

1. ถามโครงสร้างพยางค์ต่างจากข้ออื่นให้ดูว่าแต่ละพยางค์เป็นแบบ พยางค์เปิด/ปิด คำเป็น/ตาย พยัญชนะต้นเดี่ยว/ควบ เสียงสระสั้น/ยาว และเสียงวรรณยุกต์ต่างกันหรือไม่

2. จำนวนพยางค์ ให้จำคำที่มักอ่านได้แบบเดียวสามารถดูจากข้อสอบเก่าย้อนหลังได้หรืออ่านจากหนังสืออ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร ของ ราชบัณฑิตยสถาน

3. คำมูลคือ คำที่แยกออกแล้วไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกับคำเดิมเลย

หลักจำ-มี 1 ถึงจะใช่ 2+ ไซร้ ไร้พันธะ ***อธิบาย-มี 1 พยางค์และมีความหมายเป็นคำมูลแน่นอน หากมีมากกว่า 1 พยางค์เมื่อแยกออกจะไม่มีความหมาย หรือถ้ามีความหมายแต่ก็จะไม่เกี่ยวข้องกับคำเดิม คือ ไร้พันธะซึ่งกันและกัน เช่น

กิน เป็นคำมูล

เสวย แยกได้เป็น สะ+เหวย แยกแล้วแต่ละพยางค์ไม่มีความหมาย ถือเป็นคำมูล

4. คำประสม จะออกข้อสอบหลายอย่าง คือ

- โครงสร้างคำประสม ให้ดูว่าแต่ละคำที่นำมาประสมกันเป็นคำชนิดใด (เสื้อกันฝน=นาม+กริยา+นาม)

- คำประสมมักมีโครงสร้างแบบหน่วยหลัก+หน่วยขยาย ถ้าข้อสอบถามให้ตัดตัวเลือกที่เป็นคำสมาสเพราะคำสมาสมีโครงสร้างแบบ หน่วยขยาย+หน่วยหลัก

- หน่วยขยายของคำประสมมีหลายแบบ เช่น บอกแหล่งที่มา(รถ+ไฟฟ้า) บอกวิธีใช้ (รถ+ดับเพลิง) บอกความชำนาญ(ชาว+นา)

5. โจทย์ถามหาคำประสมทั้งหมด ให้ตัดตัวเลือกที่เป็นคำมูล คำซ้อน และคำที่แปลตรงตัวหรือแปลแยกหน่วย(ที่เรียกว่า วลี) เช่น <u>บัวลอย</u>อร่อยดี (บัวลอย คือ ขนม เป็นคำประสม) <u>บัว/ลอย</u>ไปแล้ว(บัวลอย เป็นวลี เพราะแปลแยกหน่วย)

6. คำซ้ำ ต้องเป็นคำที่มีหน้าที่และความหมายเดียวกัน เช่น

ฉันรักเธอๆก็รักฉัน (ผิด)

ฉันซื้อของให้น้องๆ(ถูก)

และข้อสอบอาจถามถึงความหมายของคำเมื่อซ้ำแล้วว่ามีความหมายเป็นอย่างไร เช่น มากขึ้น (เด็กๆ) เบาลง (เขียวๆ) เปลี่ยนไป (งูๆปลาๆ)

7. คำซ้อน มีสองชนิด คือซ้อนเพื่อเสียงกับซ้อนเพื่อความหมาย หากโจทย์ถามแค่ ข้อให้มีคำซ้อนทุกคำ ส่วนใหญ่จะหมายถึง **ซ้อนเพื่อความหมายเท่านั้น** แต่ถ้าถามหาซ้อนเพื่อความหมายหรือซ้อนเพื่อเสียงก็ให้ตอบไปตามนั้น

ซ้อนเพื่อความหมายคำที่นำมาประกอบกันทั้งสองคำมักมีความหมายเหมือน คล้ายหรือตรงข้ามกัน ซ้อนเพื่อเสียงจะมีความหมายที่คำใดคำหนึ่งและมักมีเสียงพยัญชนะและสระเสียงเดียวกัน ถามหาโครงสร้างคำซ้อนให้ดูว่าแต่ละคำมีความหมายเหมือน คล้ายหรือตรงข้าม (ข้อสอบมักจะตอบตัวเลือกที่มีโครงสร้างแบบตรงข้ามกัน)

8. คำซ้อนเพื่อความหมาย ต้องมีความหมายคล้ายเหมือนหรือตรงกันข้ามกัน การประกอบคำซ้อน (โครงสร้าง)มี 3 แบบ

1. จำนวนคำที่นำมาประกอบกัน(ภูตผีปีศาจ- 3 คำ ถ้วยโถโอชาม- 4 คำ)

2. ความหมายของคำ-คล้าย เหมือน ตรงข้าม(คำตอบมักเป็นตรงข้าม)

3.ลักษณะการประกอบคำ-ถ้วยโถโอชาม (ประกอบทีละคำ) เกิดดอกออกผล(ประกอบทีละ2 คำ)

9.ซ้อนเพื่อเสียง มี 2 แบบ คือ (1)มีความหมายที่คำเดียวโดยความหมายอยู่ที่คำแรก(**<u>กระแทก</u>**กระทั้น) หรือความหมายอยู่ที่คำหลัง(ชัก**<u>ช้า</u>**) (2)ต้องรวมกันจึงจะมีความหมาย(อึดอาด) ในลักษณะแบบนี้ หนังสือบางเล่มอาจถือเป็นคำมูลได้

10. คำสมาส จะต้องเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤตเท่านั้น หากมีภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ เขมร มาปนอยู่ถือว่าเป็นคำประสม มีคำบางคำที่**คล้ายสมาสแต่เป็นคำประสม คือ ราชวัง พลความ พลเรือน พลเมือง ผลไม้ ทุนทรัพย์ เทพเจ้า ลักเพศ จุลจอม**

11. คำสมาสมักอ่านออกเสียงระหว่างคำและแปลจากหลังมาหน้า(เรียกว่าสมาสกลับคำ) ระหว่างคำทั้งสองจะต้องไม่มีรูปสระอะหรือไม้ทัณฑฆาต และมักออกเสียงสระระหว่างคำ ส่วนสนธิ(สระสนธิ)ระหว่างคำจะไม่ออกเสียง อะ เด็ดขาด(รา**<u>ช</u>**การ ไม่ใช่สนธิ เพราะออกเสียง อะ ระหว่างคำ)

หมายเหตุ-มีบางทฤษฎีที่ถือว่าคำสมาสบางคำแปลจากหน้าไปหลังก็ได้ จะเรียกว่า สมาสเรียงคำ เช่น บุตรภรรยา

12. สมาสที่มีสนธิหรือสมาสที่กลมกลืนเสียง(หรือที่เรียกว่า สนธิ) ถ้าข้อสอบถามว่า ข้อใดเป็นสนธิทั้งหมดหรือข้อใดเป็นการสร้างคำสมาสที่แตกต่างจากข้ออื่น ให้ตัดตัวเลือกที่อ่านออกเสียง อะ ระหว่างคำ เพราะมักเป็นคำสมาสที่ไม่กลมกลืนเสียง สนธิ บางประเภท ไม่ถือเป็นคำสมาส เพราะเกิดจากคำอุปสรรค(ไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้)+ต้นเค้าศัพท์ เราเรียกว่า ศัพท์สนธิ หากเป็นสมาสจะต้องเกิดจากต้นเค้าศัพท์+ต้นเค้าศัพท์(คำที่มีความหมายในตัวเองปรากฏเพียงลำพังได้)

13. คำทับศัพท์คือคำที่มีเสียงเหมือน(คล้าย)กับคำจากภาษาต่างประเทศเดิม เช่น Football คำทับศัพท์คือ ฟุตบอล ส่วนคำศัพท์บัญญัติคือการใช้คำไทยเพื่อแทนคำทับศัพท์นั้นซึ่งบางคำจะมีเฉพาะคำทับศัพท์จะไม่มีศัพท์บัญญัติ

มีคำทับศัพท์บางคำที่ใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องหาคำอื่นมาแทนเพราะคนนิยมใช้และรู้จักกันทั่วไป(ลิฟท์จะไม่ใช้ว่าห้องเลื่อนระดับ คอมพิวเตอร์จะไม่ใช้ว่าคณิตกรณ์ เพราะไม่นิยม)

หากโจทย์ถามว่าข้อใดใช้คำต่างประเทศโดยไม่จำเป็น ให้สังเกตว่าคำใดที่สามารถแทนได้ด้วยคำไทยให้ตอบข้อนั้น แต่ถ้าคำทับศัพท์บางคำไม่สามารถหาคำไทยมาแทนได้ หรือเมื่อแทนแล้วอาจทำให้ความหมายในประโยคนั้นผิดไปหรือสับสน ก็ถือว่าจำเป็นต้องใช้ อีกทั้งคำศัพท์บัญญัติต้องเป็นคำที่บัญญัติโดยราชบัณฑิตยสถาน สามารถหาอ่านได้จากหนังสือ “ศัพท์ต่างประเทศที่ใช้คำไทยแทนได้” ของราชบัณฑิตยสถาน “คำศัพท์บัญญัติ” ของสำนักพิมพ์ต้นธรรม และ “พจนานุกรมภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย” โดยเอกรัตน์ อุดมพร

14. คำบางคำมีความหมายหลายอย่างให้พิจารณาโดยดูจากข้อความแวดล้อม(บริบท)บางทีถามหน้าที่ในประโยคก็ให้ดูว่า เป็น ประธาน กริยา(ตัวแสดง) กรรม คำเชื่อม หรือส่วนขยาย คำเชื่อมอาจจะเชื่อมคำหรือประโยคก็ได้ ส่วนขยายให้ดูว่าคำขยายอยู่ติดหรือห่างกัน อยู่หน้าหรือหลังคำกริยา(เขากำลังกินข้าว-กำลังขยายกิน อยู่หน้าและอยู่ติดกริยา/เขากินข้าวแล้ว-แล้ว ขยายกินอยู่หลังกริยาและอยู่ห่างกริยา)

15. หลังบุพบท ส่วนใหญ่จะเป็นคำนาม หลังสันธาน ต้องเป็นประโยค หากทุกข้อมี คำเชื่อมเหมือนกัน ก็ดูว่า หลังคำเชื่อมนั้น เป็นคำหรือเป็นประโยค

3. ประโยค ออกข้อสอบหลายเรื่อง ดังนี้

1. ข้อใดเป็นประโยค ให้ดูว่ามีคำกริยาหรือไม่ วิธีตรวจสอบให้ดูว่ากริยานั้นใครเป็นคนทำถ้าหาคนทำไม่ได้อาจไม่ใช่กริยาจริงๆ บางทีถ้าเจอคำว่า โครงการ... หน่วยงาน... คณะกรรมการ..มักเป็นประโยคได้ เพราะคำดังกล่าวอาจหมายถึงกลุ่มบุคคลซึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นประธานได้

หากมีคำนามแล้วตามด้วยที่ ซึ่ง อัน ต้องดูว่าประโยคที่ตามมานั้น มีกริยาอีกตัวหรือไม่(ต้องเจอกริยาสองตัวอยู่ห่างกัน- N+ที่ ซึ่ง อัน+V+.....+V)จึงจะเป็นประโยคสมบูรณ์

การ/ความ ตามด้วยคำกริยาให้ระวังเพราะคำที่ตาม การ/ความนั้น ไม่ถือเป็นคำกริยา แต่จะนับรวมกับการ/ความ เป็นคำนาม ไม่ใช่ประโยค ต้องมีกริยาอีกตัวอยู่ห่างกัน จึงจะเป็นประโยคสมบูรณ์ เช่น

การสอนในมหาวิทยาลัยของไทยในปัจจุบัน ไม่เป็นประโยค

การสอนในมหาวิทยาลัยของไทยในปัจจุบันก้าวหน้ามาก เป็นประโยค

2. ถ้าถามว่า ข้อใดเป็นประโยค ให้หาคำกริยา ถ้าเจอ ก็เป็นประโยคทันที แต่ถ้าถามว่า เป็นประโยคสมบูรณ์ ก็ต้องอ่านให้ดี ว่าครบใจความหรือไม่ ถ้าถามหาความเดียว ความรวม ความซ้อน ก็ดูจำนวนกริยา มีกริยาตัวเดียว ก็เป็นความเดียว มี 2 ตัวขึ้นไปก็เป็นความรวม/ความซ้อน(ต้องสังเกตรูปประโยคและคำเชื่อมอีกครั้ง)

ชนิดของประโยค ให้ดูจากคำกริยา หาได้โดย คำกริยามักตามหลังคำว่า จะ กำลัง อย่า ไม่ ต้อง ควร ย่อม นี้ นั้น หาได้ 1 คำก็เป็นประโยคความเดียว หาได้ 2 คำขึ้นไปก็เป็นความรวมหรือความซ้อน ถ้าพบคำเชื่อม และ แต่ จึง ถึง หรือ ก็ เพราะ เลย ถ้า ทั้ง...และ ส่วน สำหรับ เนื่องจาก มักเป็นประโยคความรวม ถ้าพบคำเชื่อม ผู้ ที่ ซึ่ง อัน ถูก ว่า ให้ แล้วตามด้วยประโยค มักเป็นประโยคความซ้อน บางครั้งประโยคความซ้อนอาจจะไม่มีคำชี้บ่ง ต้องสังเกตจากโครงสร้าง ซึ่งมักเป็นแบบนี้

S+V+[S+V+O]=ฉันเห็นคนกินข้าว

[S+V+O]+V+O = คนทำงานมักได้รายได้ดี

บางครั้งชนิดประโยคอาจไม่ได้ถามประโยคความเดียว ความรวม ความซ้อน แต่จะถามประโยคสามัญ ประโยครวม ประโยคซ้อน(ไม่มีคำว่า ความ)ต้องสังเกตโจทย์ดีๆ(เนื้อหาโดยละเอียดอยู่ในเรื่องชนิดของประโยค)

3. ถ้าถามหาส่วนขยายนาม ก็ให้หาคำนาม(ที่เป็นประธานหรือกรรม) แล้วถามตัวเองว่า มีลักษณะเฉพาะหรือไม่อย่างไร สิ่งที่แสดงลักษณะเฉพาะคือส่วนขยายนาม

ถ้าถามหาส่วนขยายกริยา ให้หาคำกริยา แล้วถามตัวเองว่า อย่างไร เช่น กินข้าวจุ ก็ถามว่า กิน อะไร (ข้าว เป็นกรรม) กินอย่างไร(จุ เป็นส่วนขยายกริยา) ถ้ามีคำ อย่าง ด้วย โดย ตาม ก็มักเป็นส่วนขยายกริยา

4. โครงสร้างประโยค ให้พิจารณาดังนี้

1. ดูว่าตัวเลือกนั้นข้อใดเป็นประโยคหรือเป็นวลี(กลุ่มคำแตกต่างจากวลีคือ กลุ่มคำคือการนำคำตั้งแต่สองคำมาประกอบกันแต่ไม่เป็นประโยค ส่วนวลี คือ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบในประโยค)

2. ถ้าเป็นประโยคทุกข้อให้ดูจำนวนกริยาว่าข้อไหนมากหรือน้อยกว่าข้อที่เหลือ

3. ถ้ากริยามีจำนวนเท่ากันทุกข้อให้ดูชนิดของกริยาว่าเป็นอกรรม สกรรม หรือ กริยาที่ต้องอาศัยส่วนเติมเต็ม(เป็น เหมือน คล้าย เท่า คือ)

4. ถ้ากริยาเป็นชนิดเดียวกันให้ดูคำเชื่อมว่ามีไหม ถ้ามีให้ดูว่าคำเชื่อมนั้นทำหน้าที่เชื่อมคำหรือเชื่อมประโยค

5. ถ้าทุกอย่างเหมือนกันหมด ให้ดูที่ส่วนขยาย ว่าอยู่ข้างหน้าหรือหลัง อยู่ติดหรืออยู่ห่างคำกริยา

5. เจตนาของประโยค ให้ดูว่า เป็นแบบแจ้งให้ทราบ ถามให้ตอบ หรือบอกให้ทำ บางครั้งข้อสอบอาจถามชนิดย่อยของบอกให้ทำ คือ คำสั่ง ขอร้อง หรือเชิญชวนก็ได้

6. ความสัมพันธ์ของประโยค ให้พิจารณา 2 แนว

แนวที่ 1 ให้ดูว่า เป็นแบบคล้อยตาม(ประธานหลายคน) ต่อเนื่อง(ประธานเดียวทำกริยาต่อเนื่องกัน) ขัดแย้ง เป็นเหตุเป็นผล เงื่อนไข(เมื่อมีสิ่งหนึ่งก็จะเกิดสิ่งหนึ่งตามมา)

แนวที่ 2 ให้ดูว่าประโยคทั้งสองเรียงลำดับข้อความอย่างไร มีความสัมพันธ์ด้านเวลาอย่างไร ประโยคใดเกิดก่อนหรือหลัง หรือเกิดพร้อมกัน เหตุอยู่ก่อนผล หรือผลอยู่ก่อนเหตุ ข้อสรุปอยู่ก่อนข้อสนับสนุน หรือข้อสนับสนุนอยู่ก่อนข้อสรุป

7. ประโยคกำกวม ให้ดูว่าประโยคใดสามารถแปลความได้สองอย่างขึ้นไป อาจเกิดจาก

การเว้นวรรคผิด-ห้ามใส่กางเกง/ในเวลาราชการ VS ห้ามใส่กางเกงใน/เวลาราชการ

การวางส่วนขยายผิดที่-เขาไปเยี่ยมเพื่อนที่เพิ่งแต่งงานกับน้องของเขา VS เขากับน้องของเขาไปเยี่ยมเพื่อนที่เพิ่งแต่งงาน

คำมีหลายความหมาย-ฉันไม่ชอบมัน(มันที่เป็นพืชVSมันที่เป็นสรรพนามบุรุษที่3)

คำประสมที่คล้ายประโยค-คนขับรถไปตั้งแต่เช้า VS คน/ขับ/รถไปตั้งแต่เช้า

8. ประโยคฟุ่มเฟือยคือประโยคที่ตัดคำบางคำออกแล้วความหมายยังคงเดิม เกิดจาก

มี/ใน/ให้/ทำ+การ/ความ(เขาให้การช่วยเหลือฉัน)

คำซ้อนเกินความจำเป็น(เยอะแยะมากมาย)

เนื้อความซ้อนทับกัน(สองสามีภรรยาผัวเมียคู่หนึ่ง)

คำเชื่อมที่ตัดออกแล้วความหมายคงเดิม(พ่อซื้อของเล่นให้แก่ลูก)

10. ประโยคสำนวนต่างประเทศ เกิดจาก

เป็น...ที่

มี/ใน/ให้/ทำ+การ/ความ+กริยา

จำนวนนับ+นาม

ถูก+กริยา+บุพบท

การ+กริยา+ของ+นาม(ทำกริยาให้เป็นนาม) หรือให้ดูที่คำกริยาที่มักมีคำบุพบทตามมา

11. ประโยคสละสลวย จะต้องดูการวางส่วนขยายเป็นอันดับแรกว่าวางประธาน กริยา กรรม ส่วนขยายไว้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ปกติจะดูส่วนขยายประธานและส่วนขยายกริยาว่าถูกฉีกออกจากกันหรือไม่ และบางครั้งอาจต้องใช้หลักการหลายข้อมาพิจารณา เช่น ต้องไม่ฟุ่มเฟือย ไม่เป็นสำนวนต่างประเทศ ไม่เป็นสำนวนพูด ใช้คำเชื่อมเหมาะสม หากตัวเลือกมีลักษณะประโยคที่คล้ายกัน 2 ข้อ ให้ตัดตัวเลือกดังกล่าวทิ้งไปได้เลย

4. ราชาศัพท์

1.ให้ดูคำกริยาและคำศัพท์เฉพาะเป็นหลัก ทรงห้ามตามด้วยกริยาราชาศัพท์ เช่น ตรัส โปรด เสด็จ ทอดพระเนตร พระราชทาน ประทาน เสวย ประทับ บรรทม (เห็น**<u>ทรงพระ</u>**ที่ไหน ให้เดาไว้ก่อนว่าถูก ยกเว้น ทรงพระราชทาน) กริยาไหนที่ไม่มีราชาศัพท์ให้ใช้ทรงนำหน้าได้เลย เช่น ทรงวิ่ง

2. บรม ใช้ได้กับพระมหากษัตริย์เท่านั้น (คำว่า บรมศพ กับ บรมอัฐิ ใช้กับราชวงศ์ขั้น 2 ได้ กรณีได้รับพระราชทานพระยศพิเศษ)

3.ห้ามใช้ทรงนำหน้ากริยาสามัญที่คำนั้นมีราชาศัพท์อยู่แล้ว เช่น ใช้ ทรงกิน ไม่ได้เพราะมีคำว่า เสวย

4.การใช้ เสด็จ สำหรับราชวงศ์ ขั้น 1และ2 ต้องมี ฯ ตาม ยกเว้น เสด็จ+เข้า ออก ขึ้น ลง นิวัติ ประพาส สวรรคต พระราชสมภพ

5.อาคันตุกะ ให้ดูที่เจ้าของบ้านเป็นหลัก เจ้าของบ้านเป็นพระราชาเรียกแขกว่า พระราชอาคันตุกะ เจ้าของบ้านเป็น คนธรรมดา เรียกแขกว่า อาคันตุกะ

5. ระดับภาษา

ข้อสอบถามหา ข้อใดมีระดับภาษาต่างจากข้ออื่น ให้หาข้อที่เป็นภาษาพูด ถ้าหาได้ข้อเดียวให้ตอบข้อนั้น ถ้าหาได้ 2 ข้อขึ้นไปแสดงว่าคำตอบเป็นภาษาทางการ ให้ดูว่าข้อใดที่ไม่มีลักษณะภาษาพูด ให้ตอบข้อนั้น

ภาษาพูด(และกึ่งทางการ) มักมีลักษณะเป็น คำตัด คำย่อ คำซ้อน คำซ้ำ (ยกเว้น ต่างๆ อื่นๆ) หางเสียง(สิ ซิ นะ ละ เถอะ แหละ) คำสรรพนาม(ผม เรา เขา มัน แก) มีคำอื่นแทนที่ได้(ขาย-จำหน่าย)

หลักจำ-ผม เรา เขา มัน แก(ก่อน) สร้อย ซ้ำ ซ้อน ตัด ย่อ ขอแทน(อธิบายโดยละเอียดในบทระดับภาษา)

6. การลำดับความ

ประโยคเริ่มต้น(ปรับใช้กับประโยคที่เป็นคำนำก็ได้) มักมีคำว่า เป็น คือ หมายถึง เรียกว่า แต่จะไม่ขึ้นต้นประโยคด้วยคำเชื่อมต่อเนื่อง เช่น ดังนั้น เพราะ เนื่องจาก จึง ย่อม

ส่วนประโยคลงท้ายมักเน้นย้ำความสำคัญ และการอนุรักษ์ หรือมักมีคำว่า นอกจากนี้.... ยังมี.....อีกด้วย...

การหาประโยคต่อเนื่องกัน ให้ดูว่าท้ายประโยคใดมีเนื้อความ เหมือนหรือต่อเนื่องกับต้นประโยคของอีกประโยคหนึ่ง ให้นำมาต่อกันแล้วดูว่า มีตัวเลือกใดบ้างที่มีตัวเลือกตรงกับลักษณะดังกล่าว

7. โวหารการเขียน

ถ้าเห็นฉากหรือตัวละคร ให้เดาไว้ก่อนว่าไม่บรรยาย ก็พรรณนา แต่ถ้าไม่มีการดำเนินเรื่อง ก็เป็นอธิบาย ถ้ายิ่งมีคำนิยาม(เป็น คือ หมายถึง ได้แก่ เรียกว่า) ตัวอย่าง ลำดับขั้น เหตุผล เปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่าง ให้ถือว่าเป็นการอธิบายเลย พรรณนาจะมีโวหารภาพพจน์มาเกี่ยวข้องด้วย เช่น อุปมา บุคคลวัต อติพจน์ และสัทพจน์ ส่วนเทศนาโวหาร เน้นการสอนใจ ส่วนสาธกโวหารเน้นการยกตัวอย่างเป็นเรื่องราวมาเปรียบ(ต่างจากการยกตัวอย่างของอธิบาย)

8. ความงามในวรรณศิลป์

ให้พิจารณาตามลำดับ เรื่อง เสียง คำ และภาพพจน์

1. เสียง ให้ดูว่า มีสัมผัสอักษรหรือไม่ มีคำคล้องจองหรือไม่(แต่ไม่ถือเป็นลักษณะเด่นคำประพันธ์ เพราะคำประพันธ์แต่ละชนิดต้องมีคำคล้องจองอยู่แล้ว) หรือมีสัมผัสวรรณยุกต์

2. คำ ให้ดูว่า มีการเล่นคำ ซ้ำคำ กร่อนคำ(อัพภาส) หรือไม่

หลักจำ-เล่นคำต่าง อีกอย่าง ซ้ำ เหมือน(เล่นคำ ความหมายต่าง ซ้ำคำ ความหมายเหมือน)

3. ถ้ามีข้อ 1 และ 2 สามารถเรียกได้ว่า เป็นการสรรคำ(หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึง การเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับเนื้อหาหรือตัวละคร)

4. ภาพพจน์ คือ อุปมา อุปลักษณ์ บุคคลวัต อติพจน์ สัญลักษณ์ นามนัย ปฏิพากย์ ปฏิรูปพจน์ ไวพจน์ หรือมีจินตภาพหรือไม่(ภาพ แสง สี เสียงและความเคลื่อนไหว)

หลักจำจินตภาพ -น้องจิน ร้องเพลง เต้น บรรเลง สาดแสงไฟ

5. กวียานุโลม ต้องดูว่า คำนั้นมีการตัด เปลี่ยน แปลง เพิ่ม หรือไม่ แล้วสามารถเอื้อต่อสัมผัสหรือไม่ ถ้าไม่ใช่ ก็ไม่ถือว่าเป็นกวียานุโลม(**หลักจำ- คำแปลก เสียงเปลี่ยน เลียนสัมผัส**)

6. ขนบวรรณคดี เกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ ให้ดูว่า เป็นคำประพันธ์ประเภทไหน ถ้ากลอนแปด ก็ควรอ่าน3-2-3 ส่วนกาพย์ยานี 11 ก็จะอ่าน 2-3-3-3 ถ้าช่วงอ่านที่เป็น 3 คำ แล้วมี 2 คำหรือ 4 คำถือว่าผิดขนบ นอกจากนี้ยังมีขนบวรรณคดีอื่นๆอีก เช่น ขนบการขึ้นต้น ขนบการลงท้าย(รายละเอียดอยู่ในบทคุณค่าทางวรรณศิลป์)

7. ขนบนิราศต้องมีการกล่าวถึงสิ่งที่พบและอ้างอิงถึงนางอันเป็นที่รัก

หลักจำ-เห็นSomethingแล้วคิดถึงSomeone

8. ข้อสอบเกี่ยวกับสัมผัส ต้องดูทั้งสัมผัสสระ(คำคล้องจอง)และสัมผัสอักษร(พยัญชนะ) ซึ่งต้องสังเกตโจทย์ด้วย

9. ค่านิยมและภาพสะท้อนสังคม

ถ้าข้อสอบถามหาค่านิยมให้มุ่งเน้นที่วิถีชีวิตที่สะท้อนออกมาจากคำประพันธ์นั้นๆ ว่าแสดงถึงการใช้ชีวิตอย่างไร แต่ถ้าถามความเชื่อ ต้องสังเกตว่าเป็นสิ่งที่ยึดถือด้านจิตใจโดยเฉพาะ เช่น ผี เทวดา บาปบุญ เวร กรรม สวรรค์ นรก โชคลาง โหราศาสตร์ ไสยศาสตร์ เป็นต้น

10.แบ่งลักษณะคำประพันธ์(ฉันทลักษณ์)

(มัก)ตัดตัวเลือกที่เป็นร่ายออก ถ้ามีตัวเลือกโคลงให้ดูห้าคำแรก และสี่คำท้าย ว่ามีคำเอกคำโท หรือคำตายคำโท ตามหลักหรือไม่(ห้าคำแรก อยู่ที่ คำที่ 4 และ 5(และอาจสลับที่กันได้) สี่คำท้าย อยู่ที่คำที่ 1 และ2)

ถ้ามีคำสร้อยท้ายวรรค(พ่อ แม่ แล นา ฮา เฮย เอย ฤๅ เทอญ นอ แฮ บารนี)แสดงว่าถ้าไม่เป็นโคลงสองก็โคลงสาม ถ้าห้าคำแรกเหมือนโคลงสี่แสดงว่าเป็นโคลงสอง ถ้าไม่ใช่ ก็เป็นโคลงสาม

ถ้าไม่ใช่ ให้ดูตัวเลือกอื่นแล้วลองแบ่งตามชนิดของคำประพันธ์นั้นๆ เช่น กาพย์ ถ้าเป็น 5-6-5-6 ก็เป็นยานี 11 ถ้าเป็น 6-4-6 ก็เป็น ฉบัง 16 ถ้าเป็น 4-4-4-4-4-4-4 ก็เป็นสุรางคนางค์ 28

หรือจะใช้วิธีนับจำนวนพยางค์แล้วมาเทียบเคียงว่า มีจำนวนใกล้เคียงกับคำประพันธ์ชนิดใด แล้วลองแบ่งวรรคตามที่กำหนด (กาพย์ยานี มี 22 กาพย์ฉบัง มี 16 กาพย์สุรางคนางค์ มี 28 กลอน มี 32) หากอยากรู้ว่าเป็นฉันท์หรือไม่ โดยที่ไม่ทราบว่าเป็นฉันท์ชนิดใด อย่างแรก จำนวนพยางค์ทั้งหมดมักเป็นเลขคู่ ให้ตัดครึ่งเป็น 2 ส่วนเท่ากันแล้วนำมาเทียบกันว่าแต่ละพยางค์เป็นครุ และลหุ ตรงกันหมดหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าเป็นฉันท์

11. การสะกดคำ การอ่านคำ-จำนวนพยางค์ของคำ

ควรจะอ่าน “อ่านอย่างไร เขียนอย่างไร” ของราชบัณฑิตยสถาน โดยเฉพาะดูคำที่มักเขียนผิด /คำที่อ่านได้แบบเดียวและสองแบบ **(จำเฉพาะคำที่อ่านได้แบบเดียว)** หรือดูว่าคำดังกล่าวอ่านตามหลักคำสมาสหรือไม่(ถ้าใช่ก็ต้องอ่านออกเสียงระหว่างคำ) อาจมีบางปีที่มีคำทับศัพท์ต่างประเทศ วิธีสังเกตให้ดูว่าคำทับศัพท์ใดบ้างที่มีรูปวรรณยุกต์,ไม้ไต่คู้ เพราะส่วนใหญ่คำทับศัพท์มักไม่นิยมเขียนรูปวรรณยุกต์และไม้ไต่คู้ถ้าหากศึกษาข้อสอบเรื่องนี้ย้อนหลังสัก 10 ปีแล้วคัดคำที่ออกข้อสอบบ่อยๆก็จะช่วยได้

12. ใช้คำและสำนวนเหมาะสม

1.ควรศึกษา “คลังคำ” ของรศ.ดร.นววรรณ พันธุเมธาและ “ภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย” ของราชบัณฑิตยสถานและ “สำนวนไทย”ของขุนวิจิตรมาตรา

2.ถ้าโจทย์ถามหาสำนวนที่ใช้ผิดให้ดูว่าสำนวนไหนแปลตรงตัวมักเป็นสำนวนที่ผิด หรือสำนวนที่ใช้ผิดความหมาย เช่น ความหมายเชิงลบแต่นำไปใช้ในเชิงบวก

13. จับใจความสำคัญ/น้ำเสียง/สารที่ต้องการสื่อ(ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง)

ให้สังเกตจากคำกริยาของประโยครวมไปถึงคำเชื่อมที่แสดงเหตุผล ร่วมกับใช้หลัก 5W1H (Who What Where When Why How) ใจความสำคัญมักปรากฏที่ประโยคแรก-กลาง-ท้าย ถ้าหากตำแหน่งดังกล่าวมีเนื้อความคล้ายกันแสดงว่าเป็นใจความสำคัญแน่นอน ถ้าเป็นกลอน/โคลง ให้ดูที่วรรคสุดท้ายเป็นหลัก แล้วค่อยดูวรรคอื่นๆ(กลอนมักเป็นวรรคที่4และ3 โคลงมักเป็นวรรคที่4และ2)และอย่าลืมกฎที่ว่า **“ก่อนตอบหาKEY ไม่มีอย่าตอบ”(จะตอบตัวเลือกใด ให้หาคำในบทอ่านที่สามารถเชื่อมโยงกับคำตอบนั้น)**

เนื้อหาหลักภาษาไทย

เสียงในภาษา

ภาษาไทย ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ รูปและเสียง แบ่งออกเป็น

1. พยัญชนะมี 2 ประเภท คือ พยัญชนะต้น และพยัญชนะท้าย(ตัวสะกด)
2. สระ มี 2 ประเภท คือ สระเดี่ยวและสระประสม(หรือสระผสม หรือ สระเลื่อน)(บางตำราถือมี 3 ประเภทโดยมี สระเกินเพิ่มขึ้นมา)
3. วรรณยุกต์ มี 2ประเภท คือ วรรณยุกต์ระดับและวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ

พยัญชนะต้น แบ่งเป็น

1.พยัญชนะต้นเดี่ยว มี 44 รูป 21 เสียง โดยแบ่งตามระดับเสียงได้เป็นอักษร 3 หมู่(ไตรยางศ์) ดังนี้

อักษรกลาง		อักษรสูง		อักษรต่ำคู่			อักษรต่ำเดี่ยว			
	ก	ข	ฃ	ค	ฅ	ฆ	ง			
	จ	ฉ		ช	ซ	ฌ	ญ			
ฎ	ฏ	ฐ		ฑ		ฒ	ณ			
ด	ต	ถ		ท		ธ	น			
บ	ป	ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม			
							ย	ร	ล	ว
		ศ	ษ	ส						
			ห					ฬ		
อ				ฮ						
9 ตัว 7 เสียง		11 ตัว 7 เสียง		14 ตัว 0 เสียง (นับรวมกับอักษรสูง)			10 ตัว 7 เสียง			

อักษรต่ำคู่	นับรวมกับ	อักษรสูง
พ ภ	(หมายเหตุ-หากเรียนเรื่องไตรยางศ์ อักษรแต่ละหมู่ถือเป็นคนละเสียง แต่ถ้าเรียนเรื่องเสียงพยัญชนะต้น อักษรสูงจะนับรวมกับอักษรต่ำคู่)	ผ
ฟ		ฝ
ธ ท ฑ ฒ		ถ ฐ
ค ฅ ฆ		ข ฃ
ซ		ศ ษ ส
ฮ		ห
ช ฌ		ฉ

หลักท่องจำอักษรสามหมู่(ไตรยางศ์)

อักษรสูง	ผี ฝาก ถุง ข้าว สาร ให้ ฉัน
	ผัว ขว้าง ฝา ถูก ใส่ หอย ฉัน
อักษรกลาง	ไก่ เต้น ป๊อบ แด๊นซ์ จน เอว บิด
	เด็ก อึ๊บ เป็ด กลาง บ้าน จน ตาย
	ปอบ กิน ตับ เด็ก จน อ้วน บึ้ม
	อี ไก่ ตบ เด็ก จน ปาก บึน
	เจ๊ บี แอ่น เต้า เกา เป้า เด้ง
อักษรต่ำคู่	พ่อ ค้า ฟัน ทอง ซื้อ ช้าง ฮ่อ
	แฟน พี่ เธอ คง แซว เฮีย ชั้น
	พี่ ชาย ทำ แฟน ฮา คา ซ่อง
	พ่อ ค้า ช้าง ซื้อ ฟัก ทอง ฮิ
อักษรต่ำเดี่ยว	ง ใหญ่ นอน อยู่ ณ ริม วัด โม ฬี โลก
	งาน วัด ยิ่ง ใหญ่ เณร มา รด น้ำ ลาย พ่อ
	หญิง ง่วง นอน อย่าง แรง ณ วัด โม ฬี โลก
	น้อง หญิง เหงือก ยาน รัก เณร วัด โม ฬี โลก

2. **พยัญชนะต้นคู่**(ควบกล้ำ) แบ่งเป็น

- ควบแท้ มี 11 เสียงดังนี้

ควบ	**ร**	**ล**	**ว**	**เสียง**
ก่อน	กร	กล	กว	3
ขี่	ขร	ขล	ขว	3
ควาย	คร	คล	คว	/คร/,/คล/,/คว/
ไป	ปร	ปล	-	2
พบ	พร	พล	-	1(/พร/)
ผี	-	ผล	-	1(/พล/)
ตา	ตร	-	-	1

*เสียงควบกล้ำที่ไม่มีมาแต่เดิม มี 6 เสียงคือ **ดรี**ม **บลู ฟลู ฟรี บร**า **ทร**า*

- ควบไม่แท้ ได้แก่ **สร**่าง **เศร้า ทร**าม **จริง ไซร้** (มี 2 เสียง คือ /ซ/, /จ/)

<u>แบบท่องจำคำควบกล้ำ</u>

ควบนี้มีสองอย่าง เป็นแนวทางให้จดจำ
ควบแท้จะแนะนำ อีกอย่างหนึ่งควบไม่แท้
ควบแท้ ร ล ว อ่านพร้อม ก ข ค แน่
ป พ ผ นั่นแล และสุดท้ายคู่เสียง ต
ไม่แท้มีห้าคู่ เสียงที่รู้คือ /ซ/ /จ/
จำไว้ได้ใช้ต่อ สร่าง เศร้า ทราม และ จริง ไซร้
ควบแท้ต่างประเทศ ฝึกสังเกตจำขึ้นใจ
ดรีม บลู ฟลู ฟรี ไบรต์ <u>ทราน</u>ซิสเตอร์เธอควรจำ

***จะพิสูจน์ว่าควบกล้ำหรือไม่ควบ ให้ดูว่า ถ้าพยางค์แรก มี อะ กึ่งเสียง แสดงว่า ไม่ใช่อักษรควบ(แท้)

กราบ	ควบ
เปรียญ(ปะ-เรียน)	ไม่ควบ(อ่านเรียงพยางค์)
ผลิ	ควบ
ผลิต(ผะ-หลิด)	ไม่ควบ(อักษรนำ)

อักษรนำ

คือ พยัญชนะสองตัวเรียงกันและตัวหน้ามีอิทธิพลนำเสียงวรรณยุกต์ของตัวที่ตามมา ตัวหน้าจะเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลางตัวที่ตามมาเป็นอักษรต่ำเดี่ยวเท่านั้น มีลักษณะดังนี้

1. อ นำ ย (อย่า อยู่ อย่าง อยาก)
2. ห นำ ต่ำเดี่ยว(ง ญ น ย ณ ร ว ม ฟ ล) **ห ที่นำ ร ล ว ไม่ถือเป็นอักษรควบ** เวลานับเสียงพยัญชนะต้น ให้ ถือว่าเป็นเสียงอักษรที่ตาม ห- มา เช่น หลาย คือเสียง /ล/
3. พยางค์แรก อ่าน อะกึ่งเสียง โดย อักษรสูงหรืออักษรกลาง นำอักษรต่ำเดี่ยว ให้อ่านเหมือนมี ห นำหน้า อักษรต่ำเดี่ยวนั้น เช่น ขนม มีคำบางคำที่ยกเว้น เช่น สมาคม
4. หากพยางค์แรกไม่เป็นอะกึ่งเสียง ให้เรียกว่า อ่านเลียนเสียงอักษรนำ เช่น ประโยชน์ ดำรัส

หลักจำ ขนม(ข้อ3) หรู(ข้อ2) อยู่ อย(ข้อ1)

แบบท่องจำอักษรนำ

อักษรนำจำให้ดี สองตัวมีพยัญชนะร่วมกัน
ทั้งสระสะกดพลัน อ่านออกเสียงอะกึ่งคำ
อย่า อยู่ อย่าง อยากด้วย สูงกลางช่วยเดี่ยวคือต่ำ
อ่านเสียงเหมือน ห ซ้ำ อีก ห นำ ต่ำเดี่ยวนา

พยัญชนะท้าย(ตัวสะกด) มีทั้งหมด 9 มาตรา ดังนี้

มาตรา	เสียง	อักษรที่เป็นตัวสะกด	ลักษณะพยางค์	คำเป็น/คำตาย
ก กา	-	-	พยางค์เปิด	สระเสียงสั้น-คำตาย สระเสียงยาว-คำเป็น
กก	/ก/	ก ข ฃ ค ฅ ฆ	พยางค์ปิด	คำตาย
กบ	/ป/	บ ป พ ฟ ภ		
กด	/ต/	จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฐ ฑ ฒ ฌ ด ต ถ ท ธ ศ ษ ส		
กน	/น/	ญ ณ น ร ล ฬ		คำเป็น
กม	/ม/	ม		
เกย	/ย/	ย		
เกอว	/ว/	ว		
กง	/ง/	ง		
*****อักษรที่เป็นตัวสะกดไม่ได้- ผ ฝ ฌ อ ห ฉ ฮ***** **หลักจำ – ผี ฝาก เฌอ เอม ให้ ฉัน ฮ่ะ**				

สระ

พระยาอุปกิตศิลปสาร ระบุไว้ว่าสระมี 21 รูป ดังนี้

ที่	รูป	ชื่อเรียก	ที่	รูป	ชื่อเรียก
1	ะ	วิสรรชนีย์	12	ใ	ไม้ม้วน
2	ั	ไม้ผัด/ไม้หันอากาศ	13	ไ	ไม้มลาย
3	า	ลากข้าง	14	โ	ไม้โอ
4	ิ	พินทุ์อิ	15	อ	ตัวออ
5	ี	ฝนทอง	16	ว	ตัววอ
6	ึ	ฟันหนู	17	ย	ตัวยอ
7	ุ	นิคหิต/หยาดน้ำค้าง	18	ฤ	ตัวรึ
8	ู	ตีนเหยียด	19	ฤๅ	ตัวรือ
9	ฺ	ตีนคู้	20	ฦ	ตัวลึ
10	็	ไม้ไต่คู้	21	ฦๅ	ตัวลือ
11	เ	ไม้หน้า			

บรรทัดฐานภาษาไทย ระบุไว้ว่าสระมี 38 รูป โดยเรียกชื่อตามชื่อสระ ดังนี้

ที่	รูป	ชื่อเรียก	ที่	รูป	ชื่อเรียก
1	ะ	สระอะ	20	โ	สระโอ
2	ั	ไม้หันอากาศ	21	เ - าะ	สระเอาะ
3	็	ไม้ไต่คู้	22	-อ	สระออ
4	า	สระอา	23	็อ	สระออกับไม้ไต่คู้
5	ำ	สระอำ	24	เ - อะ	สระเออะ
6	ิ	สระอิ	25	เ - อ	สระเออ
7	ี	สระอี	26	เ ิ	สระเออ
8	ึ	สระอึ	27	เ ีย ยะ	สระเอียะ
9	ื	สระอือ	28	เ ีย ย	สระเอีย
10	ือ	สระอือ-ออ	29	เ ือ อะ	สระเอือะ
11	ุ	สระอุ	30	เ ือ อ	สระเอือ
12	ู	สระอู	31	ัวะ	สระอัวะ
13	เ - ะ	สระเอะ	32	ั ว	สระอัว
14	เ	สระเอ	33	ว	ตัววอ
15	เ็	สระเอกับไม้ไต่คู้	34	ใ	สระใอไม้ม้วน
16	แ - ะ	สระแอะ	35	ไ	สระไอไม้มลาย
17	แ	สระแอ	36	เ - า	สระเอา
18	แ็	สระแอกับไม้ไต่คู้	37	ไ – ย	สระไอ-ยอ
19	โ - ะ	สระโอะ	38	รร	รอหัน

ตำแหน่งสระ

ตำแหน่ง	สระ						
หน้าพยัญชนะ	เ-	แ-	ใ-	ไ-	โ-		
หลังพยัญชนะ	-ะ	-า	-อ	-ว	-ย	-รร	
บนพยัญชนะ	ิ	ี	ึ	ื	ั	็	
ใต้พยัญชนะ	ุ	ู					
หน้าและหลัง	เ-ะ	แ-ะ	โ-ะ	เ-า	เ-อะ	เ-อ	เ-าะ
หน้าและบน	เ็	เ ิ	แ็				
บนและหลัง	ำ	ัว	ัวะ	ือ			
หน้าบนและหลัง	เ ีย ะ	เ ีย	เ ือ อะ	เ ือ อ			

ตารางสรุปเสียงสระเดี่ยว

ระดับลิ้น/ส่วนของลิ้น	หน้า		กลาง		หลัง(ปากกลม)	
สูง	อิ	**อี**	อึ	**อือ**	อุ	**อู**
กลาง	เอะ	**เอ**	เออะ	**เออ**	โอะ	**โอ**
ต่ำ	แอะ	**แอ**	อะ	**อา**	เอาะ	**ออ**

หลักจำ ให้จำเฉพาะเสียงสระประสมก็พอแต่ถ้าจะจำให้จำเฉพาะสระเสียงยาวของแต่ละช่องจากซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง คือ **นี่ คือ ตูด เกย์ เคย โดน แต่ ว่า ชอบ**

ตารางสรุปเสียงสระประสม (หลักจำ– เมีย เบื่อ ผัว)

อิ	อี	อึ	อือ	อุ	อู
+	+	+	+	+	+
อะ	อา	อะ	อา	อะ	อา
=	=	=	=	=	=
เอียะ	**เอีย**	เออะ	**เอือ**	อัวะ	**อัว**

สระเกิน ไม่ถือเป็นเสียงสระที่เพิ่มขึ้นมา แต่เป็นการนำเสียงสระและพยัญชนะมาผสมกัน มี 8 สระ ได้แก่

สระ	เกิดจาก		
อำ	อะ	+	ม
ไอ ใอ	อะ	+	ย
เอา	อะ	+	ว
ฤ	ร	+	อึ
ฤๅ	ร	+	อือ
ฦ	ล	+	อึ
ฦๅ	ล	+	อือ

(สระ)อำ ไอ ใอ เอา คือเสียงสระ อะ และมีตัวสะกด ถือเป็นคำเป็น คำครุ พยางค์ปิด และใช้สระเสียงสั้น

(ยกเว้นบางคำที่อ่านออกเสียงสระไม่ตรงตามรูป)

วรรณยุกต์ แบ่งตามระดับเสียงได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. วรรณยุกต์ระดับ มี 3 ระดับเสียง คือ
   - -วรรณยุกต์กลางระดับ -เสียงสามัญ
   - -วรรณยุกต์ต่ำระดับ -เสียงเอก
   - -วรรณยุกต์สูงระดับ -เสียงตรี
2. วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ มี 2 ระดับเสียง คือ
   - - วรรณยุกต์สูง-ตก -เสียงโท
   - - วรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้น -เสียงจัตวา

<u>หลักจำ วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ- พี่(เสียงโท)ตัวสูงลุงปรับตก(เสียงสูง-ตก)</u>

<u>ผี(เสียงจัตวา)ลงนรกตกแล้วขึ้น(เสียงต่ำ-ขึ้น)</u>

หลักสังเกตจากวรรณยุกต์

มีรูปสูงและกลาง เสียงตามอย่างรูปนั้นไง

ต่ำเสียงเกินรูปไป จำใส่ใจไม่ใช้ตรี

***ไร้รูปคำเป็นนั้น เสียงสามัญกลางต่ำมี

จัตวาสูงทันที สูงกลางตาย กลายเอกนา

***ต่ำตายสระยาว เสียงโท พราวเข้าตำรา

เสียงสั้นนั้นตรีหนา ล้วนเรียกว่าพื้นเสียง (***)เอย

<u>คำอธิบาย</u>

หมู่อักษร	คำที่มีรูปวรรณยุกต์	คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์***	
		คำเป็น	คำตาย
สูง	เสียงตามรูป (ข่าว)	จัตวา (ขา)	เอก (ขัด)
กลาง	วรรณยุกต์ (กล่าว)	สามัญ (กา) (คา)	(กัด)
ต่ำ	เสียงเกินรูป (ค่าว) วรรณยุกต์(ยกเว้น +)		สระยาวโท (คาด) สระสั้น ตรี (คัด)

<u>หมายเหตุ</u> คำในวงเล็บคือตัวอย่างคำ

จำนวนเสียงวรรณยุกต์ที่ผันได้ในไตรยางศ์

คำเป็นสูงกลางต่ำ ใช้มือคว่ำ ห้า และหงาย

ลิโพ คือ คำตาย อีก เอฟโฟร์ และโอเค

คว่ำมือโป้งและนาง ที่เหลือกางอย่าหันเห

วรรณยุกต์ไม่ปนเป สามัญซ้ายไปขวาเอย

ตารางนี้คือจำนวนเสียงวรรณยุกต์ที่สามารถผันได้ในอักษรแต่ละหมู่โดยสรุปได้ดังนี้

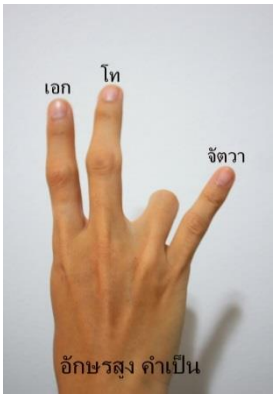
หมู่อักษร	คำเป็น	คำตาย
สูง	คว่ำ*(1)	ลิโพ(4)
กลาง	ห้า(2)	เอฟโฟ(5)
ต่ำ	หงาย(3)	โอเค(6)

*ใช้มือขวาคว่ำมือนิ้วโป้งและนิ้วนางจรดกัน

นิ้วไหนที่พับแสดงว่าไม่สามารถผันได้ -เริ่มนับเสียงสามัญจากซ้ายไปขวาทุกครั้ง

คำอธิบายตัวเลขในวงเล็บแต่ละข้อ พร้อมรูปประกอบ มีดังนี้

(1) สามารถผันได้ 3 เสียง คือ เอก โท จัตวา (ชี้ กลาง ก้อย)

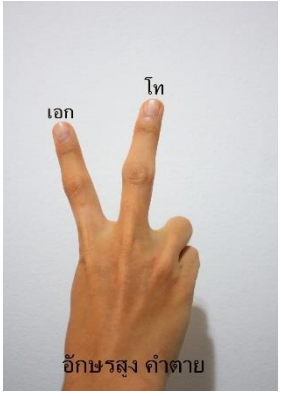
(2) สามารถผันได้ 5 เสียง คือ สามัญ เอก โท ตรี จัตวา (ทั้งห้านิ้ว)

(3) สามารถผันได้ 3 เสียง คือ สามัญ โท ตรี (ก้อย กลาง ชี้)

(4) สามารถผันได้ 2 เสียง คือ เอก โท (ชี้ กลาง)

(5) สามารถผันได้ 4 เสียง คือ เอก โท ตรี จัตวา (ชี้ กลาง นาง ก้อย)

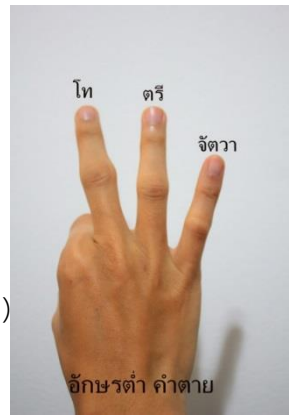

(6) สามารถผันได้ 3 เสียง คือ โท ตรี จัตวา(กลาง นาง ก้อย) (เสียงจัตวามักไม่ปรากฏในภาษาไทยมาตรฐาน)

ปัจจุบันหนังสือบรรทัดฐานภาษาไทยกำหนดให้อักษรต่ำคำตาย
ผันได้เพียง 2 เสียง คือ โท ตรี
ดังนั้น หลักจำใหม่สำหรับคำตาย คือ

สูง สู้ตาย(นิ้วชี้ กลาง)
กลาง ชายสี่(นิ้วชี้ กลาง นาง ก้อย*)
ต่ำ วีหงาย(ทำมือสู้ตายแล้วหงายมือขึ้น ชูนิ้วกลางและชี้ตามลำดับ)

*บางตำราตัดเสียงนี้(จัตวา)ทิ้งเพราะไม่ปรากฏในภาษาไทยมาตรฐาน

การทำข้อสอบเรื่องเสียงในภาษาไทย มีข้อควรจำ ดังนี้

1. พยัญชนะต้นเดี่ยว คือ ก-ฮ และ ควบไม่แท้
2. พยัญชนะต้นคู่ คือ ควบกล้ำ(ควบแท้)ทั้งไทยและต่างประเทศ
3. อักษรสูงนับรวมกับอักษรต่ำคู่
4. ห นำต่ำเดี่ยว ให้นับเป็นเสียงต่ำเดี่ยว
5. สระประสม คือ เมีย เบื่อ ผัว
6. สระอำ ไอ ใอ เอา คือ เสียงสระ อะ และมีตัวสะกด(ม ย ว)
7. สระบางรูปต้องดูเสียงอ่านเป็นหลัก โดยเฉพาะ ไอ อำ เอ แอ ออ เพราะอาจออกเสียงสั้นก็ได้
8. เสียงตัวสะกด ไม่ใช่ กบด นมยวง แต่ เป็น **กปต** นมยวง
9. เสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงกับรูป ให้หาคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำที่มีรูปวรรณยุกต์ คำนั้นเสียงวรรณยุกต์จะไม่ตรงกับรูป

เทคนิคการทำข้อสอบเรื่องเสียงในภาษา

ถ้าโจทย์ถามหาเสียงหรือรูปพยัญชนะต้น(พ.ต้น) ให้ทำเป็นอักษรย่อ

<u>หลักจำ : ถาม พ.ต้น ค้นอักษรย่อ</u>

ถ้าถามหารูปพยัญชนะต้น ถ้ามี ห นำ ให้หยิบติดมาด้วย เช่น หมา (รูป)พยัญชนะต้น คือ หม แต่ถ้าถามหาเสียง ให้นับเฉพาะตัวที่ 2 เท่านั้น เช่น ไหล คือ เสียง ล , หมา เสียง ม

ตัวอย่าง : พ่อจะไปไหน ถามหารูปพยัญชนะ(ต้น)ได้ พ จ ป หน

ถ้าถามหาเสียงจะได้เป็น พ จ ป น

***แต่ถ้าถามหาอักษร ให้นับทุกตัวที่เห็น ไม่ว่าอักษรนั้นจะเป็นพยัญชนะต้น สระ(อ ว ย) หรือตัวสะกด ในกรณีนี้จะได้เป็น พ อ จ ป ห น**

ข้อสอบตัวอย่าง

ข้อใดมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงมากที่สุด

1.ภูเขาสูงแผ่นดินกว้างทางรก เรายกทัพฝ่ากล้าหาญ
2.ใครขวางฟันฟาดแหลกลาญ ล้างผลาญปี้ป่นวอดวาย
3.ชีวิตนี้ขอตายเพื่อรักษ์ชาติ เราสู้เพื่อราษฎร์ทุกถิ่นผอง
4.ชาติเสือแล้วต้องสู้ตาย ชาติชายแล้วต้องต่อกร

วิธีทำ-ให้ทำเป็นอักษรย่อแล้วดูว่าตัวใดออกเสียง อ๋อ แสดงว่าเป็นอักษรสูง ควบแท้ต้องเอามาทั้งสองเสียง เช่น กว้าง-/กว/ ถ้าถามหารูป ห นำ ให้เอามาทั้ง 2 ตัว(ข้อนี้ต้องนับรูปอักษร) แต่ถามหาเสียงพยัญชนะต้น ห นำ ให้เอาตัวที่ 2 เช่น แหลก เสียง /ล/

ฝึกทำ

ข้อ 1 ได้เป็น ภ ข ส ผ ด กว ท ร ร ย ท ฝ กล ห มีอักษรที่เสียง อ๋อ อยู่ 5 ตัว คือ ข ส ผ ฝ ห (ตอบข้อนี้เพราะมีมากที่สุด)

ข้อ 2 ได้เป็น คร ขว ฟ ฟ หล ล ล ผล ป ป ว ว มี ขว หล ผล 3 ตัว

ข้อ 3 ได้เป็น ช ว น ข ต พ ร ช ร ส พ ร ท ถ ผ มี ข ส ถ ผ 4 ตัว

ข้อ 4 ได้เป็น ช ส ล ต ส ต ช ช ล ต ต ก มี ส ส 2 ตัว

.....

ถ้าโจทย์บอกว่าไม่นับเสียงซ้ำ เมื่อมีอักษรสูงให้นับรวมกับอักษรต่ำคู่

อักษรสูง	ข ฃ	ฉ	ถ ฐ	ผ	ส ศ ษ	ฝ	ห
อักษรต่ำคู่	ค ฆ	ช ฌ	ท ธ ฑ ฒ	พ ภ	ซ	ฟ	ฮ

ตัวอย่าง :เขาเคยข่มขู่ฉันทุกเช้า

(ข ค ข ข ฉ ท ช)นับเสียงพยัญชนะต้นได้ 3 เสียง คือ/ค/,/ช/และ/ท/(ไม่นับเสียงซ้ำ)

<u>หลักจำ : ถ้าโจทย์ไม่นับเสียงซ้ำ อักษรต่ำ(คู่)นับรวมกับสูง</u>

ข้อสอบตัวอย่าง

คำคู่ใดเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกันทั้ง 2 พยางค์	
1. รักฟ้า ลอยฟ่อง	2. วันหน้า วางหมาก
3. ชอบหล่อ ฉอเลาะ	4. ชอบเรียน ช่างเลือก

วิธีทำ-ทำตัวเลือกให้เป็นอักษรย่อ แต่ให้จำว่า อักษรสูงจะเสียงคู่กับอักษรต่ำคู่ เช่น ข-ค

ฝึกทำ-เวลาเทียบเสียงเราจะเทียบเสียงพยางค์ต่อพยางค์ของแต่ละคำพยางค์แรกเทียบกับพยางค์แรกพยางค์หลังเทียบกับพยางค์หลัง

ข้อ 1 ร ฟ ล ฟ (ตอบข้อนี้ไม่ได้ เพราะ ร กับ ล ไม่ใช่เสียงเดียวกัน ล จะเสียงเหมือนกับ ฟ)

ข้อ 2 ว น ว ม(โจทย์ถามหาเสียง เจอ ห นำ จึงเอาตัวที่ 2)

ข้อ 3 ช ล ฉ ล (ตอบข้อนี้เพราะเสียง ช และ ฉ ถือเป็นเสียงเดียวกัน)

ข้อ 4 ช ร ช ล

.....

ถามหาเสียงพยัญชนะต้นเฉยๆให้นับทุกคำ

ถามหาเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวให้ตัดควบกล้ำ(ควบแท้)ออกไป

ตัวอย่าง : เราเคยขว้างหินบินใส่หอย (ร ค ขว ห บ ส ห) เวลานับก็ไม่เอา ขว

ข้อสอบตัวอย่าง

ข้อใดมีเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวน้อยที่สุด(ไม่นับเสียงซ้ำ)		
1. ยินคดีมีเรื่องน้อย	ใหญ่ไฉน ก็ดี	2. ยังบ่ลงเห็นไป เด็ดด้วน
3. ฟังตอบสอบคำไข	คิดใคร่ ครวญนา	4. ห่อนตัดสินห้วนห้วน เนื่องด้วยเบาความ

วิธีทำ-ทำเป็นอักษรย่อ ห นำ ให้เอาตัวที่ 2 ตัดควบแท้ทิ้ง และใช้สูตร อักษรสูงนับรวมกับต่ำคู่

ฝึกทำ

ข้อ 1 ย ค ด ม ร น ญ ฉ น ก ด ได้ 8 เสียง เพราะ ย+ญ ด,น ซ้ำ

ข้อ 2 ย บ ล ห ป ด ด ได้ 6 เสียง เพราะ ด ซ้ำ

ข้อ 3 ฟ ต ส ค ข ค ครู ครู น ตัด ครู ออกเพราะเป็นควบแท้ นับ ค และ ข เป็นเสียงเดียวกัน ได้ 5 เสียง(ตอบข้อนี้)

ข้อ 4 ห ต ส ห ห น ด บ ควร ตัด ควร ออก เสียง ห ซ้ำ ได้ 6 เสียง

แบบฝึกหัดเพิ่มเติม

จงบอกจำนวนเสียงพยัญชนะต้นของประโยคต่อไปนี้(ไม่นับเสียงซ้ำ)

1.น้องพาหมาไปหาหมอผีที่หนองน้ำหน้าหนาว .....เสียง

2.เธออยากถามอะไรก็รีบหยอดคำหวานเว้าวอน .....เสียง

3.เคยถามเขาว่าเคยไหมที่จะมีใครเพียงคนเดียว .....เสียง(เดี่ยว.....ควบ.....)

ถามหาควบแท้ นอกจากจะเป็นพยัญชนะต้นแล้ว(**<u>กร</u>**าบ แ**<u>กว่</u>**ง)ให้ระวังเสียงระหว่างคำของคำสมาสด้วย เช่น มิ**<u>ตร</u>**ภาพ และคำที่มี ฤ เช่น **<u>พฤ</u>**กษ์ ส่วนคำที่ออกเสียง อะ ก่อน ร ล ว ไม่ถือว่าเป็นอักษรควบ แต่เป็นอักษรนำ เช่น ผลิต(ผะ-หฺลิด)ไม่ใช่ควบเพราะออกเสียง อะ (ผะ)หน้า ล แต่ถ้า ผลิ เป็นควบเพราะ ผล ออกเสียงพร้อมกัน

ข้อสอบตัวอย่าง

ข้อใดออกเสียงควบกล้ำทุกคำ

1. ขวัญ ความ กรุ ขลัง พลัง
2. คล้ำ ปรัง ทลาย เกร็ง พลอย
3. ปรี เตรียม กร่ำ พลาง ขวิด
4. กรน ควญ กร้าน ขลุง ผลิต

วิธีทำ-คำใดที่ออกเสียงอะกึ่งเสียง เช่น ขนม คำนั้นไม่ใช่ควบแท้ ให้ตัดตัวเลือกในข้อนั้นได้เลย

ฝึกทำ

ข้อ 1 ตัด พลัง ข้อ 2 ตัด ทลาย ข้อ 4 ตัด ผลิต ดังนั้นจึงตอบข้อ 3

ข้อใดมีพยัญชนะควบกล้ำน้อยที่สุด

1. ทุกข์ไม่กล้ำกรายหากบริโภคกวางทองตอนพฤษภาที่บ้านตฤณ
2. นึกแปลกใจไยแสร้งแกว่งไกวขรรค์ จะมุ่งผลาญชีพกันกระไรหรือ
3. กรมพละฯ ตระเตรียมแข่งตะกร้อตลอดเดือนมกราคมปีหน้า
4. ซึมเศร้าคร่ำครวญกลางหาดทราย ปริศนานี้ไกลเกินปัญญาแท้

วิธีทำ-ให้นับเฉพาะควบแท้ ส่วนควบไม่แท้ไม่ต้องนับ(ควบไม่แท้มี 5 คู่-สร่าง เศร้า ทราม จริง ไซร้) คำไหนที่มีเสียง อะ อยู่หน้าแสดงว่าไม่ใช่ควบแท้ เช่น ตลอด

ฝึกทำ

ข้อ 1 กล้ำ กราย กวาง พฤษ ตฤณ มี 5 คำ

ข้อ 2 แปลก แกว่ง ไกว ผลาญ กระ ไม่นับ แสร้ง(ควบไม่แท้) หรือ(อักษรนำ) มี 5 คำ

ข้อ 3 กรม ตระ เตรียม กร้อ ไม่นับ พละ ตลอด เพราะออกเสียง อะ อยู่หน้าพยางค์ มี 4 คำ (ตอบข้อนี้)

ข้อ 4 คร่ำ ครวญ กลาง ปริศ ไกล ไม่นับ เศร้า ทราย(ควบไม่แท้) มี 5 คำ

.....

ควบไม่แท้ถือเป็นเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว เช่น จริง เสียง /จ/

ควบไม่แท้ มีดังนี้ รูป สร ศร ทร จร ซร เสียง /ซ/ และ /จ/

<u>หลักจำ : สร่าง เศร้า ทราม จริง ไซร้</u>

ถ้าถามหาควบแท้ที่ไม่มีในภาษาไทยแต่เดิม ให้จำว่า

<u>ดรีม บลู ฟลู ฟรี บรา ทรา</u> (/ดร/ /บล/ /ฟล/ /ฟร/ /บร/ /ทร/)

ข้อสอบตัวอย่าง

ข้อใดมีพยัญชนะควบกล้ำในข้อใดตรงกับเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยที่มีมาแต่เดิม

1. ทรัมเป็ต
2. เคลมรถ
3. ดรัมเมเยอร์
4. บราซิล